

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.III.22.304/2017/4. szám

A tanács tagjai: Böszörményiné dr. Kovács Katalin a tanács elnöke

Salamonné dr. Piltz Judit előadó bíró

. Döme Attila bíró

A felperes: felperes

A felperes képviselője:

Szűcs Péter Ügyvédi Iroda

(ügyintéző: dr. Szűcs Péter ügyvéd)

Az alperes: alperes

Az alperes képviselője:

. Pető-Frauhammer Ügyvédi Iroda

(ügyintéző: dr. Frauhammer Csaba ügyvéd)

Az alperesi beavatkozó:

beavatkozó

A beavatkozó képviselője:

ácsos

A per tárgya: kártérítés

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

őri Ítéltábla Pf.III.20.172/2016/6/I.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

őri Törvényszék 20.P.20.499/2013/79.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet részben hatályon kívül helyezi, az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatja, és kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül további 18.499.394 (tizennyolcmillió-négyszázkilencvenkilencezer-háromszázkilencvennégy) forintot és ezen összeg után 2012. szeptember 29-től 2013. június 30-ig a késedelemmel érintett naptári félét megelőző napon, 2013. július 1-től a késedelemmel érintett naptári fél év első napján érvényes jegybanki alapkamattal egyező mértékű kamatot, valamint 2016. április 1-től minden hónap 10. napjáig előre esedékesen havi 234.038 (kétszázharmincnégyezer-harmincnolc) forintot;

az alperes által a felperes részére fizetendő elsőfokú perköltség összegét 1.738.075 (egymillió-hétszázharmincnolcezer-hetvenöt) forintba felemeli;

a felperes alperes javára történő perköltség-fizetési kötelezettségét mellőzi;

kötelezi az alperesi beavatkozót, hogy fizessen meg a felperesnek

15 napon belül 127.000 (százhuszonhétézer) forint elsőfokú perköltséget;

egyebekben a fellebbezési illeték viselésére vonatkozó rendelkezés tekintetében a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 200.000 (kétszázezer) forint együttes másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 280.800 (kétszáznyolcvanezer-nyolcszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az alperes intézményben 2009. február 26-án a felperesen méh-eltávolító műtétet végeztek, amelynek szövődményei miatt nála 50%-os össz-szervezeti egészségkárosodás alakult ki. A felperes egészségi állapota életét, társadalmi beilleszkedését nagyban megnehezíti, mindennapi életvitele jelentősen megnehezült; középnehéz vagy nehéz fizikai munkát nem végezhet, fizikailag nem terhelhető, nehéz súlyt emelni nem tud.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [2] A felperes keresetében vagyoni és nem vagyoni kárai megfizetésére kérte kötelezni az alperest, amelyek között jövedelemvesztés címén a 2009. március 31. és 2016. március 31. közötti időszakra 18.499.394 forint lejárt járadék és járulékai, 2016. április 1-jétől a jövőre nézve havi 234.038 forint jövedelempótló járadék iránt terjesztett elő igényt.
- [3] Ebben a körben igényét arra alapította, hogy 2003-tól idősgondozóként Ausztriában dolgozott a hét minden napján egészen a műtétjéig, amellyel havi 1.100 euró jövedelmet szerzett. Arra hivatkozott, hogy az alperesnek felróhatóan kialakult egészségi állapota miatt ezt a munkát már nem tudja ellátni. Az egyes években elérhető jövedelem összegét az euró aktuális átlagárfolyamával számolva határozta meg, amelyből levonta a társadalombiztosítási járulékot és az adott időszakban kapott rokkantnyugdíjat.
- [4] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, vitatva azt mind jogalapja, mind összepszerúsége tekintetében.
- [5] Az alperesi beavatkozó az alperessel egyező indokkal kérte a kereset elutasítását.

Az első- és másodfokú ítélet

- [6] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetnek részben helyt adva kötelezte az alperest a felperes részére vagyoni és nem vagyoni kárai, valamint perköltség megfizetésére. A vagyoni kárigények közül a jövedelemveszteség iránt előterjesztett kérelmet elutasította, mert megítélése szerint a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelésével nem volt megállapítható a felperes ausztriai munkavégzéséből származó jövedelme. Kifejtette, hogy a felperes személyes előadását kizárólag a vele rokoni kapcsolatban álló, a munkavégzésről szóló információkat a felperestől szerző tanúk támasztották alá; olyan tanúvallomás, okirat, amely a felperestől függetlenül alátámasztotta volna az ausztriai munkavégzést és az elért jövedelmet, nem állt a bíróság rendelkezésére. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az adózatlan jövedelem elszámolása esetén is bizonyítani kell a jövedelem megszerzését és annak összegét. Rámutatott, hogy az eljárás során tett tanúvallomások nem elegendőek a felperes által állított jövedelem megszerzésének bizonyítására, nem állapítható meg kétséget kizáróan, hogy a felperes milyen jövedelemre tett szert az alperesnek felróható egészségkárosodásának bekövetkezése előtt.
- [7] A perköltség viseléséről a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 81. § (1) és (2) bekezdése alapján rendelkezett. A pertárgyérték meghatározásánál a felperes által érvényesített nem vagyoni kárigényből a megítélt 8.000.000 forintot vette figyelembe, mivel a követelt összeget e tekintetben nem tekintette eltúlzottnak. Mindezek alapján a pernyertesség-pervesztesség arányát a felperes javára 74,8%-25,2%-ban határozta meg. A perköltség-számításnál a felperest és az alperest képviselő ügyvéd munkadíját egyaránt 1.000.000 forint + áfa összegben határozta meg. A felperes által előterjesztett ügyvédi készkiadásokból 44.275 forintot vett figyelembe, míg a borítékok költsége, a számítógép és világítás, iratmásolás költsége, valamint a felperessel való telefonbeszélgetés költsége vonatkozásában úgy ítélte meg, hogy a költségek pontos összegét a rendelkezésre álló adatok alapján nem lehet megállapítani, azok tételes igazolása nem vezetne eredményre, átalány jellegű készkiadás pedig perköltségként nem állapítható meg, így ezeket a perköltség számításánál mellőzte.
- [8] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezését a per főtárgya tekintetében helybenhagyta, az alperes által a felperesnek ügyvédi munkadíj címén fizetendő marasztalás összegét felemelte.
- [9] Ítélete indokolásában kiemelte, hogy a felperes kizárólag a jövedelemveszteség címén előterjesztett keresetét elutasító, továbbá a perköltségviselésre irányuló rendelkezéseket támadta fellebbezéssel.
- [10] Az ítélet táblája az elsőfokú ítéletet a fellebbezés keretei között

felülbírálván azt állapította meg, hogy a jövedelemveszteség iránti kereseti kérelem elbírálása körében az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítást a felek indítványainak keretei között lefolytatta, a beszerzett peradatok okszerű mérlegelése útján helyes tényállást állapított meg, döntésével és annak indokaival az ítélet tábla egyetértett. Megítélése szerint az elsőfokú bíróság a szabad bizonyítás elvének, a bizonyítékok értékelésének, továbbá az indokolási kötelezettségének megsértése nélkül jutott arra az álláspontra, hogy a felperes nem bizonyította a jövedelemveszteséggel kapcsolatos keresetének ténybeli alapját. Egyetértett abban az elsőfokú bírósággal, hogy a perben meghallgatott tanúk vallomásának és a körülményeknek az együttes mérlegelése alapján ítéleti bizonyossággal nem volt megállapítható a külföldi munkavégzés ténye és az abból megszerzett jövedelem összege. Helyesnek tartotta, hogy az elsőfokú bíróság a különböző vagyoni kártérítési igények körében ugyanazokat a bizonyítékokat, jelen esetben a tanúvallomásokat eltérő súllyal értékelte.

- [11] Megítélése szerint az elsőfokú bíróság a meghallgatott tanúk vallomásának értékelésekor helyesen vette figyelembe, hogy a bizonyítandó tényekről való tudomásszerzésük kizárólagos forrásul csak a felperes nyilatkozatai szolgáltak. Álláspontja szerint a rendelkezésre álló bizonyítékok megfelelő mérlegelésével foglalt állást az elsőfokú bíróság úgy, hogy a jövedelemveszteségre irányuló kereseti kérelem alapjául megjelölt tények a felperes által észszerű kétséget kizáró módon nem nyertek bizonyítást, így a bizonyítatlanság terhét a felperesnek kell viselnie, amely az ezen a jogcímen előterjesztett kérelem elutasításával járt.
- [12] A másodfokú bíróság a felperes perköltségviselésére irányuló fellebbezését kisebb részben találta alaposnak. A felperes érvelésével ellentétben elfogadhatónak találta, hogy az elsőfokú bíróság az eset egyedi körülményeinek megfelelően a Pp. 81. § (1) és (2) bekezdésének együttes alkalmazása útján határozta meg a perköltségviselés legfőbb rendező elvét. Nem tartotta ellentmondásosnak az elsőfokú ítélet rendelkezését és indokolását az ügyvédi munkadíj körében. Egyetértett a készkiadások megosztására irányuló elsőfokú ítéleti rendelkezéssel és annak indokaival is. Úgy ítélte meg, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 83. § (1) bekezdés második mondatának helyes alkalmazásával mellőzte a beavatkozó perköltség fizetésére kötelezését. Ebben a körben kiemelte, hogy a beavatkozó által tett és a határozatban részletezett nyilatkozatok a felperes részéről többletmunkát nem igényeltek.
- [13] Helytállónak tartotta azonban a felperes hivatkozását arra, hogy az elsőfokú bíróság a perköltségviselés körében elmulasztotta számba venni a Kúria hatályon kívül helyező végzésével megállapított 400.000 forint felülvizsgálati eljárási költséget, erre figyelemmel a felperes javára megítélt perköltség összegét felemelte.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [14] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte annak hatályon kívül helyezését, és - tartalmilag - a jövedelemveszteség iránt előterjesztett kárigény vonatkozásában az alperes kereset szerinti marasztalását, továbbá az alperes 400.000 forint felülvizsgálati eljárási költség, 1.000.000 forint + áfa összegű ügyvédi munkadíj, valamint 68.075 forint készkiadás mint elsőfokú perköltség, az alperesi beavatkozó 100.000 forint + áfa perköltségtöbblet megfizetésére kötelezését, továbbá kérte kötelezni az alperest a Pp. 81. § (2) bekezdése alapján másodfokú perköltség megfizetésére.
- [15] Felülvizsgálati kérelmében a felperes megsértett jogszabályhelyként jelölte meg a Pp. 3. § (2) és (5) bekezdését, 81. § (2) bekezdését, 206. § (1) bekezdését, valamint a bírósági eljárásban megállapítható költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 4. § (1) és (2) bekezdését.
- [16] A jövedelemveszteséggel kapcsolatos igény vonatkozásában hivatkozott arra, hogy a felperes az igényt nem köztudomású tényre alapította, a bíróságnak pedig mind a keresetet, mind pedig a fellebbezést a Pp. 3. § (2) bekezdésének megfelelően, annak korlátai között kellett elbírálnia.
- [17] A szabad bizonyítás elvére hivatkozással kifejtette, hogy ez az alapelv nem teszi lehetővé a bizonyítékok közötti súlybeli, számbeli, vagy egyéb módon való különbségtételt. Állítása szerint a felperes előadása, valamint a további három, a felperes tényállítását igazoló tanúvallomás elegendő volt az általa állított tények bizonyítására. Kiemelte, hogy maga a másodfokú bíróság sem tekintette a tanúkat elfogultnak vagy szavahihetetlennek, ezért a bíróságok súlyosan jogszabálysértően követeltek meg tőle további tanúbizonyítást, amellyel megsértették a szabad bizonyítás elvét, illetve jogellenesen írtak elő egy adott tényállítás vonatkozásában mennyiségi bizonyítási kötelezettséget. Sérelmezte, hogy a tanúvallomásokat a jövedelemveszteség vonatkozásában a bíróságok nem tekintették megfelelő bizonyítéknak annak ellenére, hogy ugyanezeket a háztartási kíségetés körében előadott kereseti tényelőadás bizonyítására elfogadták.
- [18] Érvelése szerint a periratokban nincs adat arra, hogy a meghallgatott három tanú csak és kizárólag a felperes elmondása alapján szerzett volna tudomást a külföldi munkavégzésről. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem tett eleget a Pp. 173. § (2) bekezdésében foglalt, a tanúk részletes kikérdezésére vonatkozó kötelezettségének, ezért nincs adat a tudomásszerzésre vonatkozóan.
- [19] A perköltség vonatkozásában kérte a Pp. 81. § (2) bekezdésének alkalmazását, mert álláspontja szerint a kártérítési követelés önmagában a mérlegeléstől függetlenül megalapozza a vagyoni károk tekintetében is az e szerinti elbírálást. Előadta, hogy a perben egy kereseti követelés van, azokat kártételekre bontani a

perköltség szempontjából nem lehet, így a perköltség viseléséről döntení vagy a Pp. 81. § (1) bekezdése, vagy teljes egészében a (2) bekezdése szerint lehetséges.

- [20] Állította, hogy a fellebbezéshez kötöttség elve alapján a másodfokú bíróság nem volt jogosult a perköltséget részben sem a Pp. 81. § (1) bekezdése szerint elbírálni és megállapítani.
- [21] A beavatkozó perköltségben való marasztalásával kapcsolatban arra hivatkozott, hogy az nem mellőzhető, mert a felperes a beavatkozó tevékenységével kapcsolatban munkát végzett, még akkor is, ha ennek mértéke csekélynek tekinthető.
- [22] Az általa érvényesített költségigény vonatkozásában sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem hívta fel a jogi képviselőt a költségjegyzék tételeinek bizonyítására, ezért annak megállapítása ebből az okból nem mellőzhető.
- [23] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását kérte annak helyes indokai alapján.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [24] A felülvizsgálati kérelem alapos.
- [25] A Pp. 270. § (2) bekezdésének és a Pp. 275. § (3), illetve (4) bekezdéseinek együttes értelmezéséből következően az eredményes felülvizsgálat alapja lehet valamely anyagi jogi vagy eljárási szabálysértés, utóbbi azonban csak akkor, ha annak az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása van.
- [26] A felperes felülvizsgálati kérelmében eljárási szabálysértésre hivatkozással támadta a jogerős ítélet jövedelemveszteségre és perköltségre vonatkozó rendelkezéseit.
- [27] A Kúria a felperes Pp. 206. § (1) bekezdésére történt hivatkozásával kapcsolatban kiemeli, hogy abban az esetben van lehetőség a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésére, s ennek eredményeképpen a tényállás megváltoztatására, ha a jogerős határozat iratellenes, nyilvánvalóan okszerűtlen, ellentmondásos megállapításokat tartalmaz (EBH 2006.1526.).
- [28] A Kúria egyetértett az ítéletáblával abban, hogy az elsőfokú bíróság a jövedelemveszteség iránti kereset elbírálása körében a szükséges bizonyítást a felek indítványainak keretei között lefolytatta. Nem értett egyet azonban a Kúria ebben a körben az ügyben eljáró bíróságok érdemi döntésével és annak indokaival, mivel az nem a bizonyítékok Pp. 206. § (1) bekezdésének megfelelő, okszerű mérlegelésén alapult, továbbá nem állt összhangban a Pp. 3. § (5) bekezdésében szabályozott szabad bizonyítás elvével.
- [29] Rögzíti a Kúria, hogy a Ptk. 356. § (1) bekezdése alapján, akinek

munkaképessége baleset folytán csökkent csak akkor követelhet járadékot, ha a baleset utáni keresete a baleset előtti keresetét - neki fel nem róható okból - nem éri el. A keresetvesztesség összegének meghatározásánál a Ptk. 357. § (1) bekezdése szerint általában a balesetet megelőző egy évben elért rendszeres kereset (jövedelem) havi átlagát kell alapul venni. Mindezek alapján a perben a felperesnek kellett bizonyítania a műtétet megelőző munkavégzés tényét, az azzal elért rendszeres jövedelmet, valamint azt, hogy az alperes felróható magatartása folytán kialakult egészségi állapota miatt nem tudja a továbbiakban ezt a munkát ellátni.

- [30] Kiemeli a Kúria, hogy a jövedelempótló járadék alapja nem csak adózott jövedelem lehet. Amennyiben a jogosult a tényleges munkavégzést bizonyítja a perben, úgy a Ptk. 356. § (1) bekezdése alapján keresetvesztése megfizetését indokoltan kéri attól függetlenül, hogy adófizetési kötelezettségét teljesítette-e, vagy sem. A Kúria irányadó gyakorlata szerint (Pfv.III.21.192/2011/4., Pfv.III.20.384/2013/5., Pfv.III.22.061/2017/4.) a kártérítési perben nincs annak jelentősége, hogy a jövedelemvesztesség alapja adózott jövedelem-e, vagy sem; ebből a szempontból annak van relevanciája, hogy a káreseményt megelőző munkavégzésből ténylegesen milyen bevételhez jutott a felperes.
- [31] A személyi jövedelemadó bevallásának és befizetésének elmulasztására az adójogi szabályok vonatkoznak. Adott esetben a felperes jövedelmét - általa sem vitatottan - az adózási szabályok megszegésével szerezte. Azonban az a körülmény, hogy a felperes nem teljesítette az ezzel kapcsolatos adófizetési kötelezettségét, nem eredményezheti azt, hogy a kártérítési perben az alperessel szembeni kötelmi jogviszonyban az adott jövedelem nem értékelhető; a személyi jövedelemadó bevallási és fizetési kötelezettség elmulasztása ebből a szempontból nem vehető figyelembe.
- [32] A bizonyítékok értékelése körében az elsőfokú bíróság helyesen rögzítette, hogy az adózatlan jövedelmek elszámolása esetén is bizonyítani kell azok megszerzését, és amennyiben a felperesnek okirati bizonyítéka (szerződés, kifizetés egyéb igazolása) nem áll rendelkezésére, és a felperes az adóbevallásában sem szerepeltette ezt a jövedelmet, úgy annak igazolása megnehezül. A másodfokú bíróság helyesen mutatott rá arra is, hogy az okirati bizonyítás hiánya nem jár a bizonyíthatatlanság következményével, hiszen a Pp. 3. § (5) bekezdése által rögzített szabad bizonyítás elvének megfelelően a bíróság alakszerű bizonyítási szabályokhoz, a bizonyítás meghatározott módjához, vagy meghatározott bizonyítási eszközök alkalmazásához nincs kötve, szabadon felhasználhat tehát valamennyi olyan bizonyítékot, amely a tényállás felderítésére alkalmas. Rámutat a Kúria, hogy ennek megfelelően a jövedelem megszerzésének ténye és összepszerűsége a szabad bizonyítás elvéből következően tehát tanúvallomással is igazolható.
- [33] Az elsőfokú bíróság ebben a körben a felperes indítványának megfelelően a tanúbizonyítást lefolytatta. Mindhárom tanú

egybehangzó és ellentmondástól mentes vallomása a felperes előadását támasztotta alá mind a külföldi munkavégzés ténye, mind annak idősükséglete vonatkozásában, és a felperes gyermekei az ezzel a tevékenységgel szerzett jövedelem vonatkozásában is a felperes által követelt összeggel nagyságrendileg egyező előadást tettek.

- [34] A Kúria a bizonyítékok értékelése vonatkozásában nem osztotta a másodfokú bíróság álláspontját, ugyanis a felperes személyes előadását alátámasztó tanúvallomások alkalmasak voltak mind a munkavégzés, mind pedig az elért jövedelem igazolására. Rámutat a Kúria, hogy a jogerős ítélet nem tartalmazza, hogy a tanúvallomások hitelességével, a tanúk elfogulatlanságával kapcsolatban bármilyen kétség merült volna fel. Nem tér ki arra sem, hogy pusztán a rokon és jó ismerősi kapcsolat fennállása miatt a tanúk vallomása nem vehető figyelembe. A szabad bizonyítás elvére figyelemmel a hozzátartozó tanúvallomása, ha annak tartalma, valósága kérdésében kétely nem merül fel, a bizonyítékok mérlegelése körébe vonható, és azt megfelelően értékelni kell. Önmagában az, hogy a munkavégzésről és a jövedelemről a hozzátartozó tesz vallomást, nem teszi aggályossá magát az előadást, figyelemmel arra, hogy ezekről a tényekről éppen a közeli rokon, ismerős tudhat, kívülállók erről általában nem rendelkeznek információval.
- [35] Jelen esetben a felperes külföldi munkavégzésének ténye, ebből eredően a napi, illetve heti időbeosztása és különösen az ennek ellenértékeként kapott jövedelem nagysága olyan tények, amelyekről a felpereshez közelálló személyeknek lehet hiteles információja. Erre tekintettel tehát a Kúria az ügyben eljáró bíróságoktól eltérően azt állapította meg, hogy a perben rendelkezésre álló bizonyítékok alkalmasak voltak mind a jövedelemvesztés alapjául szolgáló korábbi munkavégzés, mind pedig az ezzel szerzett jövedelem nagyságának igazolására.
- [36] A szakvélemény alapján kétségtelenül igazolt, hogy a felperes a perbeli műtéttel összefüggésben ilyen típusú munkavégzésre képtelenné vált, ebből eredően tehát jövedelemvesztése keletkezett, amelynek megtérítésére igényt tarthat.
- [37] Mindezek alapján az alperes a keresetben megjelölt időponttól jövedelempótló járadék megfizetésére köteles, amelynek összegét a Kúria mind a lejárt, mind a jövőben fizetendő járadék vonatkozásában a felperes helyes számításai alapján a keresettel egyezően állapította meg.
- [38] A Kúria alaposnak találta a felperes felülvizsgálati kérelmét a Kúria korábbi hatályon kívül helyező végzésében megállapított 400.000 forint felülvizsgálati eljárási költség megfizetése vonatkozásában az alábbi indokok alapján.
- [39] A Kúria hatályon kívül helyező végzésében a Pp. 275. § (5) bekezdése alapján a felek részéről felmerült felülvizsgálati eljárási költség összegét csak megállapította azzal, hogy annak

viseléséről az új határozatot hozó bíróság dönt. Rögzíti a Kúria, hogy az újabb határozat meghozatalakor a Pp. perköltség viselésére vonatkozó szabályai (Pp. 77-83. §) megfelelően irányadóak. Nem helytálló a felperes érvelése abban a tekintetben, hogy a bíróság jogalappal kapcsolatos döntése folytán került sor a felülvizsgálatra, így az abban felmerült költség vonatkozásában azért tekinthető teljes egészében pernyertesnek, mert a jogalap körében a megismételt eljárásban a bíróságok a keresetet alaposnak találták. Ezzel szemben a felülvizsgálati eljárásban megállapított költség viselésére ugyanúgy az érdemi döntésben meghatározott pernyertesség-pervesztesség aránya az irányadó. Mivel azonban a felperes a Kúria jelen határozata alapján túlnyomó részben pernyertes lett, és a kártérítésre irányuló perben az általa követelt összeg nem tekinthető nyilvánvalóan eltúlzottnak, ezért helye van a Pp. 81. § (2) bekezdése alkalmazásának, amely alapján a Kúria az alperest kötelezte a felülvizsgálati eljárásban megállapított költség mint perköltség megfizetésére.

- [40] A Pp. 81. § (2) bekezdésének fentiekben kifejtett alkalmazhatósága miatt emelte fel a Kúria az alperes által a felperes részére fizetendő elsőfokú perköltség összegét, amelynek meghatározásakor a 400.000 forint felülvizsgálati eljárásban megállapított költségen kívül figyelembe vette az elsőfokú bíróság által is elfogadott 1.000.000 forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjat, valamint a felperes által érvényesített készkiadást. Ez utóbbival kapcsolatban a Kúria az ügyben eljáró bíróságoktól eltérően arra az álláspontra helyezkedett, hogy a Rendelet 4. § (2) bekezdése alapján a felperes alappal érvényesítette az elsőfokú bíróság által megítélt költségeken felüli egyéb kiadásait is, amelyek tényét és összegszerűségét a Kúria elfogadhatónak tartotta, azok a perbeli képviselettel kapcsolatban indokoltan merültek fel, mértékük nem eltúlzott.
- [41] A Kúria egyetértett a felperes felülvizsgálati kérelmében előadott érvelésével abban a tekintetben, hogy részleges pernyertesség esetén a perköltséget vagy a pervesztesség-pernyertesség arányában a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján kell meghatározni, vagy az ott írt feltételek fennállása esetén lehetősége van a bíróságnak a Pp. 81. § (2) bekezdésében foglaltak alkalmazására. Alapos a felperes érvelése azzal kapcsolatban is, hogy a perben egy kereseti követelés van, amely a pertárgyérték számításának alapja. Rámutat a Kúria, hogy ezt követően a kereseti követeléseket egyes kártételekre bontani a perköltség viselése szempontjából nem lehet, a perköltség viseléséről teljes egészében vagy a Pp. 81. § (1) bekezdése, vagy (2) bekezdése szerint kell dönten. Az elsőfokú perköltség számításánál azonban annak, hogy az eljáró bíróságok ettől eltérően számították a perköltséget azért nem volt jelentősége, mert a Kúria jelen döntése következtében a Pp. 81. § (2) bekezdésének alkalmazására került sor.

- [42] Megalapozottnak találta a Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmének alperesi beavatkozó perköltség fizetésére kötelezésével kapcsolatos hivatkozását is. Az iratok alapján megállapítható, hogy az alperesi beavatkozó a perben ellenkérelmet terjesztett elő, nyilatkozatokat tett, amelyre értelemszerűen a felperesnek, illetve képviselőjének reagálnia kellett, így nem helytálló a másodfokú bíróság megállapítása abban a tekintetben, hogy a beavatkozó nyilatkozatai a felperes számára többletmunkát nem jelentettek. Az alperesi beavatkozó az általa támogatott fél pervesztességére tekintettel köteles a felperes részére elsőfokú perköltség megfizetésére, amelyet a Kúria a felülvizsgálati kérelemmel egyező összegben állapított meg, az elvégzett munkával arányosan a Rendelet 3. § (2) bekezdése alapján, a (6) bekezdés alkalmazásával.
- [43] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a fellebbezési eljárási illeték viselésére vonatkozó rendelkezés kivételével a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, a jövedelemvesztés, valamint a perköltség vonatkozásában az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdésének megfelelő alkalmazásával megváltoztatta, és ebben a körben a keresetnek helyt adott.

Záró rész

- [44] A Kúria a felülvizsgálati eljárásban pervesztés alperest a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes részére a jogi képviseletével összefüggésben felmerült másodfokú és felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére, amelynek összegét a fellebbezési és felülvizsgálati pertárgyérték alapulvételével a Rendelet 3.§ (2) és (5) bekezdése alapján, a (6) bekezdés alkalmazásával állapította meg.
- [45] A felperes költségmentessége folytán le nem rótt, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése szerint számított felülvizsgálati eljárási illetéket az alperes személyes illetékmentességére tekintettel a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.
- [46] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján a felperes kérelmére tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2018. november 14.

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. a tanács elnöke, Salamonné dr. Piltz Judit s.k. előadó bíró, Dr. Döme Attila s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

bírósági ügyintéző
HM